

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl samosoudcem Mgr. Zdeňkem Macháčkem ve věci

žalobce: X, narozen X
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
bytem X
zastoupen advokátem Mgr. Štěpánem Svátkem
sídlem Na Pankráci 1618/30, Praha 4

proti
žalovanému: Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie
sídlem Olšanská 2, 130 51 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 3. 2023, č. j. CPR-6633-3/ČJ-2023-930310-V238

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se včasnou žalobou domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Krajského ředitelství policie Libereckého kraje ze dne 30. 1. 2023, č. j. KRPL-99987-46/ČJ-2022-180022-SV, a napadené rozhodnutí bylo potvrzeno. Tímto prvostupňovým rozhodnutím správní orgán I. stupně uložil žalobci podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), správní vyhoštění, stanovil dobu, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států EU, v délce 9 měsíců, podle § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanovil dobu 7 dnů k vycestování z území ČR a současně dle § 120a zákona o pobytu cizinců vyslovil, že se na žalobce nevztahují důvody znemožňující vycestování dle § 179 uvedeného zákona.
2. V napadeném rozhodnutí žalovaný vyšel ze zjištění, že žalobce na území ČR pobýval bez platného oprávnění k pobytu ode dne 28. 1. 2020 do dne 10. 10. 2022. Odvolací námitky žalobce shledal žalovaný nedůvodnými. Dle něj správní orgán I. stupně nepochybil, když dne 10. 10. 2022 přistoupil k provedení výslechu žalobce, jenž výslovně netrval na přítomnosti svého právního zástupce. Zákon nestanoví povinnost přítomnosti zástupce při výslechu, využití procesních práv je věcí účastníka řízení. Sám žalobce při výslechu uvedl, že porozuměl poučení i důvodu, proč je sepsán protokol o jeho výpovědi, který vlastnoručně podepsal. Měl k dispozici tlumočníka.
3. K námitce, že bylo nutné ověřit doručování rozhodnutí ve věci pobytového oprávnění žalobce jeho bývalému právnímu zástupci, žalovaný odkázal na ve spise založenou doručenkou k odvolacímu rozhodnutí ve věci neprodloužení platnosti zaměstnanecké karty. Následně podané žalobě a kasační stížnosti nebyl přiznán odkladný účinek, a žalobce tak nebyl oprávněn k pobytu na území ČR. Doba vyhoštění byla stanovena při spodní zákonné hranici s přihlédnutím k tomu, že žalobce se ke správnímu orgánu I. stupně dobrovolně dostavil. Skutečnost, že žalobce vycestoval z území členských států EU není důvodem k zastavení řízení o vyhoštění. Vyhoštění žalobce není nepřiměřeným zásahem do jeho soukromého a rodinného života. Žalobce přicestoval za účelem zaměstnání, z jeho výslechu plyne, že na rozdíl od domovského státu zde nepobývají jeho příbuzní či blízké osoby, nemá zde zásadní vazby ani majetek, sám uvedl, že hodlá vycestovat, což dne 28. 10. 2022 učinil.
4. Žalobce v podané žalobě namítal, že správní orgán I. stupně vycházel z protokolu o výslechu sepsaného s žalobcem dne 10. 10. 2022, přičemž o konání výslechu nevyrozuměl zástupce žalobce, jemuž udělená plná moc byla správnímu orgánu právě dne 10. 10. 2022 předložena. Z tohoto důvodu nebylo možno z protokolu o výslechu žalobce důkazně vycházet bez ohledu na to, zda žalobce přítomnost svého zástupce požadoval či nikoli. Povinnost vyrozumět zástupce o konání úkonu plynula z § 4 odst. 2, 3, 4, § 34 odst. 2 a § 49 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Na toto pochybení poukazoval žalobce v odvolání, žalovaný však na věc nahlíží nesprávně. K vyrozumění mohlo dojít i telefonicky, žalobce byl zkrácen na právu na právní pomoc, jeho právní zástupce nemohl klást dotazy, jimiž by žalobci procesně prospěl, např. ohledně rodinného zázemí na území (družka s povoleným trvalým pobytem) či vědomosti žalobce ohledně jeho pobytového oprávnění. Není zřejmé, jakým jazykem správní orgán I. stupně s žalobcem, který mluví česky jen omezeně, hovořil, tlumočník musel být předvolán až následně, nic tedy nebránilo

vyrozumění právního zástupce žalobce. Napadené rozhodnutí je dle žalobce nepřezkoumatelné a nezákonné.

5. Žalobce nad rámec uvedeného dodal, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Bylo třeba ověřit tvrzení žalobce, že jeho bývalým právním zástupcem mu nebyla předána či oznámena žádná dokumentace ve věci jeho pobytového oprávnění. Žalobce tak neměl subjektivní povědomost o nelegálnosti svého pobytu na území. To správní orgány neřešily, bývalého zástupce se nedotazovali. Dle žalobce by za dané situace postačovalo vydání rozhodnutí dle § 50a zákona o pobytu cizinců. Žalobce má dle svého sdělení na území ČR družku, s níž plánuje uzavřít sňatek. Žalovaný nepřihlédl k tomu, že žalobce v mezidobí z ČR dobrovolně vycestoval.
6. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítnul. Uvedl, že žalobce nebyl zkrácen na právu na právní pomoc, k čemuž odkázal na nálezný Ústavního soudu ze dne 29. 11. 2016, sp. zn. I. ÚS 63/16. Žalobce byl řádně poučen a svobodně uvedl, že na přítomnosti svého právního zástupce u výsledku netrvá. Žalobce v průběhu řízení neuvedl žádné vazby vybudované na území ČR, naopak vypověděl, že zde pobývá z ekonomických důvodů a hodlá vycestovat. Právní zástupce měl v řízení dostatek prostoru k hájení práv žalobce a vyjádření se k soukromým a rodinným vazbám či k řízení o prodloužení zaměstnanecké karty. Byl vyrozuměn o možnosti se vyjádřit, čehož nevyužil. Žalovanému nepřislušelo přezkoumávat právní moc rozhodnutí jiného správního orgánu. Vytykané skutkové podstaty se cizinec dopustí i v případě, kdy jedná nedbalostně. Poté, co byl ustanoven tlumočník, přistoupil správní orgán I. stupně k provedení výsledku žalobce, který se dostavil a za přítomnosti tlumočníka mu bylo umožněno využít práva na zastoupení. Přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života byla posouzena, k vycestování žalobce přihlédl již správní orgán I. stupně.
7. Napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející přezkoumal krajský soud v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a mezích žalobních bodů, jimiž je dle § 75 odst. 2 s. ř. s. vázán. Přitom vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s.
8. Ze správního spisu vyplynulo, že žalobce se dne 10. 10. 2022 dostavil ke správnímu orgánu I. stupně s tím, že chce vyřešit svůj nelegální pobyt v ČR. Předložil mj. svůj cestovní doklad, rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 Azs 309/2020-45, jímž byla zamítnuta kasační stížnost ve věci neprodloužení jeho zaměstnanecké karty, a plnou moc ze dne 3. 10. 2022 udělenou Mgr. Štěpánu Svátkovi. Správní orgán I. stupně měl lustraci v cizineckém informačním systému zjištěno, že žalobcovo oprávnění k pobytu v ČR zaniklo dne 27. 1. 2020. Žalobci bylo téhož dne oznámeno zahájení správního řízení ve věci jeho vyhoštění, byl ustanoven tlumočník z vietnamského jazyka, s jehož využitím byl následně proveden výslech žalobce. O tomto výsledku byl sepsán protokol, jehož každou stranu žalobce i tlumočník podepsali. Žalobce zde mj. stvrdil, že žádá o tlumočení a přizvanému tlumočnickovi rozumí, že byl poučen o důvodu sepsování protokolu, chce vypovídat a netrvá na přítomnosti svého právního zástupce u výsledku. Dále uvedl, že si je vědom svého neoprávněného pobytu na území ČR. Ve věci pobytového oprávnění čekal na rozhodnutí

soudu, které nedostal, jinak by odcestoval. Rozsudek krajského soudu obdržel dne 9. 9. 2022. Dne 12. 10. 2022 se chystá odletět do Vietnamu. Na území ČR nemá rodinné ani obdobné vazby, je svobodný, majetek zde rovněž nemá. Ve Vietnamu má zázemí a rodiče, u nichž bydlí. Je zdrav.

9. První prvostupňové rozhodnutí o vyhoštění žalobce bylo vydáno dne 11. 10. 2022, bylo však následně zrušeno žalovaným. Správní orgán I. stupně následně do spisu doplnil rozhodnutí týkající se neprodloužení žalobcovy zaměstnanecké karty a vyrozuměl zástupce žalobce o ukončení shromažďování podkladů a jeho právu vyjádřit se ve stanovené lhůtě. Tohoto práva využito nebylo, správní orgán I. stupně tedy dne 30. 1. 2023 přistoupil k vydání shora označeného prvostupňového rozhodnutí, které k odvolání žalobce přezkoumal žalovaný prostřednictvím žalobou napadeného rozhodnutí.
10. Podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4. zákona o pobytu cizinců, policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na 5 let, pobývá-li cizinec na území bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu není oprávněn.
11. Stěžejní žalobní bod se týká důkazní použitelnosti protokolu o žalobcově výsledku, k němuž nebyl zástupce žalobce přizván, pročez nemohl žalobci klást otázky. Soud především konstatuje, že výslech účastníka je jedním z myslitelných důkazních prostředků, jichž lze využít k náležitému zjištění skutkového stavu. Ubírá-li se žalobní argumentace tím směrem, že zástupci žalobce v důsledku nevyrozumění o výsledku nebylo umožněno klást „správné“ otázky, na něž by žalobce odpověděl tak, že by sdělil skutečnosti ohledně svého soukromého a rodinného života či ohledně nezavinění neoprávněného pobytu v ČR, pak se poněkud mýlí s podstatou účastnického výsledku. Nadnesení takových tvrzení má ze své povahy místo primárně v nejrozličnějších vyjádřeních a podáních účastníka a není vázáno na provádění jeho výsledku. Žalobci, resp. jeho zástupci nic nebránilo tato tvrzení v průběhu řízení, a to i po provedení výsledku žalobce, uplatnit. Zde je třeba připomenout, že žalobce byl prostřednictvím svého zástupce před vydáním prvostupňového rozhodnutí výslovně poučen o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí. Pokud tohoto práva nevyužil, nejde o pochybení správních orgánů.
12. Provedení výsledku účastníka je úkonem, k jehož vykonání je zapotřebí osobní přítomnosti účastníka, a to i v případě, kdy je zastoupen. Zastoupený účastník není povinen využít ke všem procesním úkonům, na nichž participuje, svého zástupce. V případě účastnického výsledku, jehož se z jeho podstaty musí osobně zúčastnit, je účastník oprávněn prohlásit, že na přítomnosti svého zástupce netrvá (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 2. 2014, č. j. 4 As 166/2013-25). V daném případě nezavdává vyhotovený protokol o výsledku žalobce pochybnosti o tom, že by snad žalobce správnímu orgánu z důvodu jazykové bariéry nerozuměl, nepochopil, co prohlašuje, nechtěl vypovídat bez svého zástupce apod. Žalobce hovořil vietnamsky, otázky a odpovědi byly tlumočeny tlumočnickem, který svým razítkem a podpisem stvrdil každou ze stran protokolu o výsledku. Pakliže žalobce, jak plyne z protokolu, který rovněž podepsal, hodlal vypovídat bez přítomnosti svého zástupce, není porušením v žalobě označených ustanovení správního řádu, pokud nebyl zástupce žalobce o výsledku vyrozuměn a k němu přizván, bez ohledu na

to, že by vyrozumění bylo technicky možné. Žalobce ostatně vypovídal jednoznačně, na policii se za tím účelem sám dostavil a jak již soud uvedl, žalobci či jeho zástupci nebylo bráněno, aby i po provedení účastnického výsledku relevantní skutečnosti tvrdil. Taková tvrzení by si pak mohla vyžádat potřebu dalšího dokazování, avšak nadnesena nebyla.

13. Pokud jde o vědomost žalobce o neoprávněnosti jeho pobytu v ČR, ze spisu je zřejmé, že žalobce si podával žádost o prodloužení platnosti zaměstnanecké karty a po neúspěchu ve správním řízení také žalobu a kasační stížnost. Musel tedy vědět, že jeho pobytový status je řešen, byl povinen být náležitě bdělým a nemůže těžit ze svého tvrzení, jehož podstatou je jeho vlastní liknavost a nedostatečný zájem o výsledky správních či soudních řízení, jichž byl účastníkem. Žalovaný správně vyzdvihl, že rozhodnutí o neprodloužení platnosti zaměstnanecké karty, resp. odvolací rozhodnutí v této věci bylo tehdejšímu zástupci žalobce doručeno, a nabylo tedy právní moci. Správní orgány nenesou odpovědnost za případnou nekomunikaci žalobce s jeho dřívějším právním zástupcem. Navíc ze samotného výsledku žalobce vyplynulo, že o jeho nevědomosti hovořit nelze.
14. Žalobce jako účastník řízení absolvoval ve věci prodloužení platnosti zaměstnanecké karty správní řízení ve dvou stupních. O neúspěchu ve správním řízení se musel dozvědět, jestliže, jak je uvedeno v protokolu o jeho výpovědi, mu advokát řekl, že musí čekat na rozhodnutí soudu. Pokud by v řízení před Ministerstvem vnitra uspěl, nebyl by důvod obracet se na soud. Nadto žalobce uvedl, že rozsudek soudu, před nímž žalobce rovněž neuspěl, obdržel již dne 9. 9. 2022. Přesto se v ČR bez pobytového oprávnění zdržoval ještě celý měsíc, než se dne 10. 10. 2022 dostavil na policii. Při vědomí uvedeného nebylo zapotřebí činit dotazy na dřívějšího právního zástupce žalobce.
15. O své družce žalobce poprvé hovoří až v žalobě, správním orgánům se o ní nezmínil. Ty proto nebyly povinny takovou skutečnost vypořádávat. Je na cizinci, který nejlépe zná charakteristiku svých soukromých a rodinných poměrů, aby sám uvedl relevantní skutečnosti v tomto směru. Žalobce se však k této otázce, ač mu to bylo umožněno, nevyjádřil, pouze při svém výsledku uvedl, že rodinný či obdobný poměr v ČR nemá. Nelze proto správním orgánům vytýkat, že vyhoštění žalobce nehodnotily jako nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobce. Pakliže žalobce v průběhu správního řízení vycestoval do domovského státu, tato skutečnost jeho vyhoštění nebrání. Důsledkem vyhoštění totiž není pouhé vycestování vyhoštěné osoby, nýbrž také zákaz po stanovenou dobu vstoupit na území členských států EU.
16. Pokud jde o námitku, že mělo být zvoleno mírnější řešení, než vyhoštění žalobce, Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 19. 4. 2018, č. j. 3 Azs 234/2017-28, uvedl, že: „Z judikatury zdejšího soudu (např. rozsudky ze dne 20. 7. 2017, č. j. 1 Azs 199/2017 – 27, ze dne 29. 11. 2017, č. j. 5 Azs 3/2017 – 29) vyplývá, že rozhodnutí o správním vyhoštění se vydá tehdy, jestliže nastane některá ze skutkových okolností předvídaných v § 119 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, za předpokladu, že se nejedná o nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2010, č. j. 9 As 5/2010 - 74, ze dne 12. 10. 2016, č. j. 3 Azs 139/2016 - 46, ze dne 10. 2. 2017, č. j. 4 Azs 8/2017 - 21, či ze dne 28. 6. 2017, č. j. 2 Azs 120/2017 - 19). Nejvyšší správní soud k tomu v rozsudku ze dne 20. 7. 2017, č. j. 1 Azs 199/2017 - 27 dodal, že v některých případech správní orgán na počátku nebo v průběhu řízení o správním vyhoštění skutečně dospěje k závěru, že vyhoštění osoby není možné (typicky s ohledem

na nepřiměřený zásah takového rozhodnutí do jejího rodinného života). Namísto toho potom vydá rozhodnutí o povinnosti cizince opustit území dle § 50a odst. 3 písm. c) zákona o pobytu cizinců, který stanoví: „rozhodnutí o povinnosti opustit území policie vydá dále cizinci, u kterého nebyly shledány důvody pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění, není-li cizinec oprávněn pobývat na území“. Při aplikaci tohoto ustanovení však správní orgán vždy vysvětlí, proč v daném případě nebyly shledány důvody pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění (typicky pro nepřiměřený zásah správního vyhoštění do soukromého a rodinného života stěžovatele), tedy že nebyly naplněny podmínky pro aplikaci § 119 odst. 1 zákona o pobytu cizinců.“

17. V daném případě žalobce svým pobytem v ČR bez patřičného oprávnění bezpochyby naplnil podmínky pro aplikaci § 119 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, a uložení správního vyhoštění tedy bylo namístě, a to se všemi důsledky, které užití tohoto institutu vyvolává. Dle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4. zákona o pobytu cizinců lze v daném případě uložit vyhoštění až na 5 let. Vyhoštění na 9 měsíců lze tedy považovat za opatření mírnější, spíše se blíží dolní hranici zákonné sazby.
18. Na základě shora uvedené argumentace soud žalobu zamítnul jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. V souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. soud ve věci rozhodoval bez jednání, když žalovaný s takovým postupem výslovně souhlasil a žalobce se na výzvu soudu ve smyslu posledně uvedeného ustanovení nevyjádřil.
19. Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
20. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 11. května 2023

Mgr. Zdeněk Macháček
samosoudce